

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamus teemal “Ettepanek: nõukogu otsus, millega luuakse ühenduse kodanikukaitse mehhanism (uuesti sõnastatud)”

KOM(2006) 29 lõplik — 2006/0009 (CNS)

(2006/C 195/10)

7. märtsil 2006. aastal otsustas nõukogu vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artiklile 37 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses: “Ettepanek: nõukogu otsus, millega luuakse ühenduse kodanikukaitse mehhanism (uuesti sõnastatud)”

Asjaomase töö ettevalmistamise eest vastutava põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektiooni arvamus võeti vastu 26. aprillil 2006. Raportöör oli pr SANCHEZ MIGUEL.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis täiskogu 427. istungjärgul 17.–18. mail 2006 (17. mai istungil) vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 144, vastu hääletas 1, erapooletuks jäi 1.

1. Järeldused ja soovitused

1.1 EMSK hindab nõukogu otsust ühenduse kodanikukaitse mehhanismi kohta, kuna üldjoontes võetakse otsuses arvesse märkusi, mis esitati EMSK 2005. aasta novembris vastu võetud arvamuses kodanikukaitse mehhanismi parandamist käsitleva teatise kohta (1).

1.2 Lisaks soovib komitee rõhutada, et uuestisõnastamistehnika ühenduse õigusaktide lihtsustamise meetodina muudab kõnealuse õigusakti tundmise ja kohaldamise liikmesriikide kodanikukaitse eest vastutavate asutuste jaoks lihtsamaks, mis suurendab selle operatiivsust loodusõnnetuste ja inimese põhjustatud katastroofidega toimetulekul.

1.3 Kodanikukaitse mehhanismi meetmete tugevdamine suuremate pädevuste ning eelkõige enamate ja paremate vahendite abil hõlbustab sekkumist nii ühenduse alal kui väljaspool. Väga oluline on viide kõnealuse mehhanismi kooskõlastamisele ÜRO OCHA (humanitaarabi koordineerimisamet) tegevusega. Siiski on komitee arvamusel, et koordineerimine peaks hõlmama ka Punast Risti ja õnnetuspiirkonnas töötavaid valitsusväliseid organisatsioone ning samuti vabatahtlikke, kellel on katastroofidega toimetulekul oluline roll.

1.4 Piisavate eelarvevahendite eraldamine on võtmetähtsusega küsimus mehhanismi toimimiseks: tuleb tunnistada parema teabe, transpordivahendite kättesaadavuse, ekspertide koolitamiseks mõeldud vahendite jms vajadust. Pidades kõnealust küsimust väga tähtsaks, rõhutame nimetatud vajadust ja leiame, et komisjonile peavad nimetatud vahendid olema kättesaadavad ning komisjon peab nõudma liikmesriikidelt nende kohustuste täitmist, selleks et kodanikukaitse tervikuna saaks oma ülesannet täita.

(1) 14. detsembri 2005. aasta arvamus CESE 1491/2005; ELT C 65, 17.3.2006, lk 41.

2. Sissejuhatus

2.1 Ühenduse kodanikukaitse mehhanism loodi 1981. aastal (2) ja koos ühenduse kodanikukaitsealase tegevusprogrammiga (3) on see kuni praeguse ajani aidanud mobiliseerida ning koordineerida kodanikukaitseabi ELis ja sellest väljaspool. Aastate jooksul omandatud kogemus osutas mehhanismi parandamise vajadusele, eriti sai see selgeks pärast nõukogu ja Euroopa Parlamendi teostatud hindamist oma sekkumiste kohta ELi alal ja väljaspool seda toimunud katastroofide puhul.

2.2 Kodanikukaitse mehhanismi parandamise eesmärgil esitas komisjon teatise (4), milles pakuti välja rida parandusi järgmiste aspektide osas:

- mehhanismi parem kooskõlastatus riiklike kodanikukaitse-süsteemide ning samuti rahvusvaheliste organitega, eelkõige ÜROga;
- meeskondade parem väljaõpe, pidades tähtsaks eelkõige kiirreageerimismoodulite olemasolu ja valmisolekumoodulite loomist kõigis liikmesriikides, mis on väljasaatmiseks kättesaadavad ELis ja sellest väljaspool;
- vajaduste analüüs ja hindamine iga suurõnnetuse puhul Euroopa seire- ja teabekeskuse vahendeid kasutava hoiatus-süsteemi abil;
- logistilise aluse kindlustamine.

(2) Otsus 2001/792/CE, Euratom.

(3) Nõukogu 9. detsembri otsus 1999/847/CE.

(4) Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele “Ühenduse kodanikukaitse mehhanismi parandamine” KOM(2005) 137 lõplik.

2.3 EMSK koostas kõnealuse teatise kohta arvamuse⁽⁵⁾. Komitee tervitas ettepanekut parandada kodanikukaitse mehhanismi, kuid leidis, et mõningaid aspekte võiks veel parandada, nagu kogemus on näidanud eelkõige viimastel sekkumistel Aasias toimunud katastroofide puhul. Komitee tegi komisjonile ettepanekud mehhanismi tõhustamiseks, mis järgides kõnealuse arvamuse ülesehitust, olid järgmised:

- ühise hädaolukordade side- ja infosüsteemi (CECIS) tõhustamine satelliitsidesüsteemi abil, mis võimaldab saada katastroofi kohta rohkem teavet ja vajalikke andmeid ressurside kasutamise ja päästemeeskondade tegevuse tõhustamiseks;
- päästemeeskondade väljaõppel pöörata tähelepanu keeleõppe vajadusele. Lisaks peaksid õnnetuspiirkonnas töötavad ELi meeskonnad olema selgelt tähistatud ELi sümbolika;
- abimissioonideks vajaminevate minimaalsete ressurside nõue, mida koordineerib kodanikukaitse mehhanism ja mis kooskõlastatakse ka ÜROga. Selleks pidas komitee vajalikuks ööpäevaringse valmisolekuga tsentraliseeritud tehnilise organi loomist, millel on piisav eelarve, et võimaldada maksimaalne operatiivsus;
- kodanikukaitse mehhanismi enda side- ja transpordivahendite kasutamine.

3. Ettepanekuga seotud märkused

3.1 Nõukogu otsus, mis sõnastab ümber eelmise, 23. oktoobri 2001. aasta otsuse ja eespool nimetatud teatise uuesti ühes dokumendis, on kooskõlas komisjoni õigusaktide lihtsustamise programmiga. Uuestisõnastamise meetod soodustab õigusakti kohaldamist nii mehhanismi kui riiklike kodanikukaitse eest vastutavate ametiasutuste poolt. Lisaks on märkimisväärselt parandatud õigusakti sisu nii ühenduse kodanikukaitse mehhanismi toimimise kui ka selle operatiivsuseks vajalike vahendite osas.

3.2 EMSK tervitab kõnealust algatust, sest see muudab selgemaks ühenduse organi ülesande, mis peab koordineerima sekkumist ELis ja sellest väljaspool toimuvate katastroofide puhul, laiendades selle sekkumisvaldkonda inimtegevuse tagajärjel toimunud õnnetustele ja terrorismile ning tahtmatule merereostusele.

3.3 Veelgi tähtsamaks peame mõnede komitee 2005. aasta arvamuses esitatud mehhanismi parandamise ettepanekute arvessevõtmist Esiletõstmist väärrib artiklisse 2 lisatud kodanikukaitset toetav kättesaadav sõjaline varustus ja võimsus, mis on sageli kiireks ja tõhusaks reageerimiseks hädavajalik. Arvesse on võetud komitee ettepanekut transpordi, logistika ja muud liiki toetuse meetmete kehtestamiseks ühenduse tasandil.

3.4 Komitee väljendab veel kord oma nõusolekut sellega, et liikmesriigid peavad välja arendama sekkumismoodulid, mida koordineerib kodanikukaitse mehhanism ja mis on alaliselt ühenduses ühise hädaolukordade side- ja infosüsteemiga, nii et varase hoiatamise süsteem võimaldab sekkuda kohaste vahenditega, sh suurendada transpordivahendite arvu.

3.5 Õigusaktis on tehtud muudatus, mida teatistes ei ole ette nähtud ja mis puudutab abimissioone väljaspool ühenduse territooriumi. Nimetatud muudatuse kohaselt loob Euroopa Liidu Nõukogu eesistujaks olev liikmesriik kontakti kannatanud riigiga, kuigi ühine hädaolukordade side- ja infosüsteem omab teavet ja komisjon määrab operatiivse koordineerimismeeskonna, mida omakorda koordineeritakse koos ÜROga. Komitee on arvamusel, et ühenduse kodanikukaitse mehhanismi on oluline kaasata ELi kõige kõrgetasemelisem esindus, mistõttu EMSK taotleb ELi välispoliitika esindaja sekkumist. Siiski ei pea komitee välja pakutud süsteemi täielikult operatiivseks.

3.6 Tuleb esile tõsta uut artiklit 10 selle kohta, et ühenduse mehhanism võib täiendada liikmesriikide pakutavat kodanikukaitseabi, toetades seda transpordivahenditega ning moodulite ja päästemeeskondade mobiliseerimisega tegutsemiseks sündmuskohal.

3.7 Artikkel 13 sätestab komisjoni pädevuse kõigi otsuses ettenähtud meetmete elluviimiseks, eelkõige abimissioonideks, ühiseks hädaolukordade side- ja infosüsteemiks, ekspertide meeskondadeks ja nende väljaõppeks ning muuks täiendavaks toetuseks vajalike ressurside jaoks. EMSK hindab positiivselt asjaolu, et tunnistatakse vajadust kohaste ressurside järele, kuid leiab, et need tuleks kvantifitseerida, et oleks võimalik tegutseda kõigis pädevusvaldkondades.

Brüssel, 17. mai 2006

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president
Anne-Marie SIGMUND

⁽⁵⁾ 14. detsembri 2005. aasta arvamus CESE 1491/2005; ELT C 65, 17.3.2006, lk 41.